

Pestrost pojavljanja domačih in tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst na ploskvah Nacionalne gozdne inventure v Sloveniji

Anže Martin Pintar¹, Andreja Ferreira¹, Luka Krajnc¹, Gal Kušar¹, Mitja Skudnik^{1, 2}

¹ Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

² Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Večna pot 83, 1000 Ljubljana, Slovenija

E-naslov: anzemartin.pintar@gozdis.si

POUDARKI:

- Bukev je postala drevesna vrsta z najvišjim deležem v lesni zalogi tako merskih kot podmerskih drevesnih vrst. Delež smreke v lesni zalogi se zmanjšuje.
- Vnosu tujerodnih drevesnih vrst so bolj izpostavljene ekološke regije na zahodu in vzhodu države, prek Padske nižine v Italiji, Istre na Hrvaškem in Panonske nižine na Hrvaškem in Madžarskem.

PREDAVANJE:

V Sloveniji spremljamo stanje in razvoj gozdov na nacionalni ravni z Nacionalno gozdno inventuro (NGI). V prispevku smo analizirali pestrost pojavljanja drevesnih in grmovnih vrst ter predstavili pojavljanje tujerodnih drevesnih vrst v slovenskih gozdovih. Glede na literaturo v Sloveniji uspeva 71 avtohtonih drevesnih vrst, od katerih jih je bilo 60 zaznanih med merskimi drevesi na mreži ploskev NGI gostote 2 x 2 km po celotni državi. Največje povprečno število merskih dreves in grmov, kot tudi Shannon-Wienerjev indeks vrstne pestrosti, smo ugotovili na vzorčnih ploskvah v Predalpski ekološki regiji ($H' = 0,85$), najmanjše pa v Alpski ekološki regiji ($H' = 0,58$). Lesna zaloga merskih dreves in grmov v celotni Sloveniji dosega 330,7 m³/ha $\pm$ 2,1 %, lesna zaloga podmerskih dreves in grmov (prsni premer do 10 cm) pa 9,7 m³/ha $\pm$ 5,9 %. V lesni zalogi merskih drevesnih in grmovnih vrst prevladujejo bukev (*Fagus sylvatica*) (31,9 %) in smreka (*Picea abies*) (28,2 %), med merskimi grmovnimi vrstami je največ navadne leske (*Corylus avellana*) (85,0 %). Na ploskvah NGI je bilo zabeleženih 10 različnih tujerodnih drevesnih vrst na 138 ploskvah, najpogostejše so bile popisane v Submediteranski in Predpanonski ekološki regiji. V lesni zalogi tujerodnih drevesnih vrst prevladuje robinija (*Robinia pseudoacacia*). V lesni zalogi podmerskega drevja z 32,4 % prevladuje bukev, več kot 10,0 % lesne zaloge prispeva še navadna

smreka in mali jesen (*Fraxinus ornus*). V lesni zalogi popisanih podmerskih grmovnih vrst prevladuje leska z 78,3 %, več kot 2 % dosega še rumeni dren (*Cornus mas*), navadni srobot (*Clematis vitalba*) in črni bezeg (*Sambucus nigra*). Predstavljeni rezultati kažejo, da je kombinacija panelnega sistema, večjega števila vzorčnih ploskev (3027) in izboljšane šifranta omogočila prvo celostno objektivno ovrednotenje pestrosti pojavljanja drevesnih in grmovnih vrst ter prisotnosti tujerodnih vrst v slovenskih gozdovih.

LITERATURA IN VIRI:

Pintar A., Ferreira A., Krajnc L., Kušar G., Skudnik M. 2024. Pestrost in pojavljanje domačih in tujerodnih drevesnih in grmovnih vrst na ploskvah Nacionalne gozdne inventure v Sloveniji. *Acta Silvae et Ligni*, 134: 11-26

Skudnik M., Grah A., Guček M., Hladnik D., Jevšenak J., Kovač M., Kušar G., Mali B., Pintar A. M., Pisek R., Planinšek Š., Poljanec A., Simončič P. 2021. Stanje in spremembe slovenskih gozdov med letoma 2000 in 2018: rezultati velikoprostorskega monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica

KLJUČNE BESEDE:

vrstna pestrost, drevesne vrste, grmovne vrste, tujerodne vrste, lesna zaloga

ZAHVALE:

Prispevek je nastal v okviru naloge JGS 4 (razvijanje in strokovno usmerjanje informacijskega sistema za gozdove) na Gozdarskem inštitutu Slovenije, ki jo financira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, ter v okviru raziskovalnih programov P4-0107 in P4-0430, ki ju financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije. Za delo pri terenskem zbiranju podatkov in pripravi podatkovne baze NGI se zahvaljujemo vsem sodelavcem Gozdarskega inštituta Slovenije in Zavoda za gozdove Slovenije, ki so sodelovali pri popisih NGI in MGGE.

CC BY SA · DOI 10.20315/SFS.189.002